

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ที่ ขร ๗๖๐๕ / ๙๔

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง

เรื่องเดิม

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดทำหลักเกณฑ์ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของหน่วยงานตามแบบประเมินการดำเนินงานตามภารกิจหลักของหน่วยงานและดำเนินงานในภาพรวมของหน่วยงาน นั้น

ข้อเท็จจริง

หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง ได้รับผิดชอบแบบวัดการเปิดเผย ข้อมูลสาธารณะ (OIT) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การประเมินความเสี่ยง เพื่อป้องกันการทุจริต หัวข้อ : รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของ หน่วยงาน เพื่อปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าว หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง จึงขอรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นางสาวศิรินทิพย์ รำไพ)

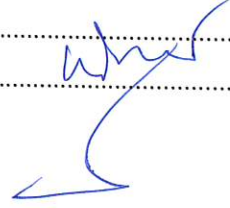
นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

/ความเห็น...

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง

.....

.....

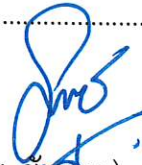
(นายสาธิต ปัญญารัตน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง

.....

.....

ครบ

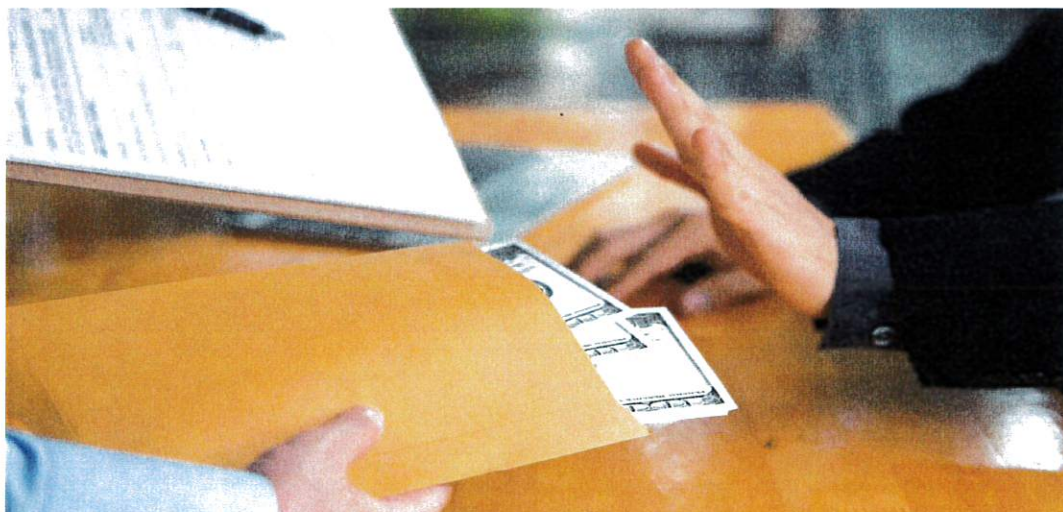
(นายสรวิธ ชัยนาม)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง

รายงานผลการดำเนินการ
ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

คำนำ

การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง เป็นกลไกในการขับเคลื่อนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยใช้เครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เพื่อป้องกันปัญหาจากการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการ ยุคปัจจุบันส่วนใหญ่ ซึ่งเกิดจากผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ ที่เรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ ทับซ้อนเป็นการทุจริต คอร์รัปชัน ประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือ จริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่การงานไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เจ้าหน้าที่รัฐเกิดการละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความเป็นอิสระ จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ประโยชน์หลักของหน่วยงาน องค์กร สถาบันและสังคมหรือชุมชน ต้อง สูญเสียไปไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงิน และทรัพยากรต่างๆ คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงสูญเสียคุณค่าอื่นๆ ของการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกันมิให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์กรขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบ และยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบ และยังเป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานให้เป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมส่วนรวมและประเทศชาติบ้านเมืองต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง

สารบัญ

	หน้า
ความหมาย	๑
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
- ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๒
- ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๓
- ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๓
- ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๕
- ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๖
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
การประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต (รอบ ๖ เดือน)	๑๑
การประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต (รอบ ๑๒ เดือน)	๑๗

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

๑. ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ การรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งในการลดปัญหาการทุจริตภาครัฐและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ถือเป็น การป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะ ไม่มีการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือ ในกรณีที่พบกับการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น โอกาสที่จะประสบกับปัญหาย่อมน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่ น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้า ไว้โดยให้เป็น ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำไว้เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มี ประสิทธิภาพต่อไป

๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายใน มี จุดอ่อน และ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๔. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชน อนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตมิชอบ

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง ให้รวบรวมข้อมูลความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น หรือ เคยรับรู้มาก่อนแล้วคาดการณ์ว่าจะมี โอกาสเกิดขึ้นอีก (Known factor) หรือ ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากร ประสิทธิภาพการดำเนินงานในอนาคต เป็นความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในโครงการ/กิจกรรม หรือ ใน กระบวนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ (Unknown factor)

เทคนิคในการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต (Risk Identification)

โดยการประเมินความเสี่ยงในครั้งนี้ใช้วิธีประชุมอภิปราย หยิบยกประเด็นที่มีโอกาสเกิด โดยสามารถระบุความเสี่ยงได้ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
๑	การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยักยอกเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคล ใกล้ชิด		✓
๒	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - อาจมีเจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของราชการ ไปใช้ส่วนตัว และอาจนำรถยนต์ส่วนกลางดำเนินกิจกรรม ส่วนตัว		✓

หมายเหตุ :

๑. ความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้น สูง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
๒. หากไม่เคยเกิดหรือไม่เคยมีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า มีโอกาส เกิดขึ้นให้ใส่
เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโครงการ/ กิจกรรม โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องตามสี มี ๔ สถานะ ดังนี้

ตารางที่ ๒ สถานะความเสี่ยง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online - เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการยักยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด			✓	
๒	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว - อาจมีเจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของราชการไปใช้ส่วนตัว และอาจนำรถยนต์ส่วนกลางดำเนินกิจกรรมส่วนตัว	✓			

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

นำโครงการ/กิจกรรม ที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึง ความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึง จำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholder) รวมถึงงานกำกับดูแลพันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการเงิน รายได้ลดลง รายจ่ายเพิ่มขึ้น ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ให้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (customer/user) ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน (internal process) หรือกระทบต่อการเรียนรู้องค์ความรู้ (learning & growth) ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางประเมินความเสี่ยง

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ		ต่ำ(๑)	ปานกลาง(๒)	สูง(๓)
	ต่ำ(๑)	๓	๖	๙
	ปานกลาง(๒)	๒	๔	๖
	สูง(๓)	๑	๒	๓

ตารางที่ ๓ Scoring โครงการ/กิจกรรมที่ต้องเฝ้าระวัง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความจำเป็น x ความรุนแรง
๑.	การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการ ยักยอกเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นของตนเองหรือบุคคลใกล้ชิด	๒	๒	๔
๒.	การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	๒	๒	๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงการปฏิบัติงาน หน่วยงานไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้ส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงการปฏิบัติงานบ้าง แต่ยอมรับได้ หน่วยงานมีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มค่าใช้จ่าย มีผลกระทบถึงการปฏิบัติงาน และยอมรับไม่ได้ หน่วยงานเกิดความเสียหาย

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โครงการ/กิจกรรม	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยง		
			การทุจริต		
			ระดับต่ำ	ปานกลาง	สูง
๑.	การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online	ดี		✓	
	เจ้าหน้าที่อาจกระทำการทุจริตโดยการ หักยอดเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นของตนหรือบุคคลใกล้ชิด				
๒.	การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ ส่วนตัว	ดี		✓	

หมายเหตุ : นำค่าเฉลี่ยรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูงถึงสูงมาก มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มีข้อดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริต การเบิกจ่ายเงิน ผ่านระบบ KTB Corporate Online และค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริต การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว อยู่ใน ระดับ ๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง และคาดว่าจะมีคุณภาพการจัดการอยู่ในระดับดี

ทั้งนี้สามารถติดตามเผื่อระวังโครงการ/กิจกรรม ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดักเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือการแก้ไขปัญหาว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยมีมาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต ตามเอกสารแนบท้าย รายละเอียดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อ.เวียงป่าเป้า จ.เชียงราย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การประเมินความเสี่ยง

ในการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์เพื่อวัดระดับโอกาส หรือความถี่ที่จะเกิดความเสี่ยงและวัดระดับผลกระทบของความเสี่ยงนั้นๆ โดยนำเหตุการณ์ความเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยงที่มีการค้นพบหรือระบุได้มาทำการวัดหรือประเมินระดับความรุนแรง กับความถี่หรือโอกาสที่จะเป็นไปได้เพื่อระบุระดับความสำคัญของความเสี่ยง ซึ่งมีองค์ประกอบหลักในการพิจารณาอยู่ ๒ ประการ คือ โอกาส (Likelihood) ที่จะเกิด และ ผลกระทบ (Impact) ที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่จะเกิด คือ ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง และ ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ ความเสียหายที่เกิดขึ้น และมีผลกระทบต่อองค์กรหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดระดับของโอกาสที่จะเกิด และ ระดับของผลกระทบที่จะเกิด เพื่อให้สามารถกำหนดดีหรือจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงได้

โดยพิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยง จากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือ การคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และ น้อยมาก แทนด้วยตัวเลข ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ ตามลำดับ ใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ เช่นเดียวกัน

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

๑. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood : L) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงซึ่งจำแนกเป็น ๕ ระดับ คือ

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย	
		โอกาสเกิดเชิงคุณภาพ	โอกาสเกิดเชิงปริมาณ (ความถี่ที่เกิดขึ้น)
๕	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดเกือบทุกครั้ง	มากกว่า ๘๐-๑๐๐% หรือมากกว่า ๑ ครั้ง/เดือน
๔	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ	มากกว่า ๖๐-๘๐% หรือ ๑-๖ เดือน/ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้ง	มากกว่า ๔๐-๖๐% หรือ ๑-๑๒ เดือน/ครั้ง
๒	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวแต่ไม่บ่อยครั้ง	มากกว่า ๒๐-๔๐% หรือ ๑ปี/ครั้ง
๑	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น	๐-๒๐% หรือ มากกว่า ๕ ปี/ครั้ง

๒. ผลกระทบ (Impact : I) หมายถึงขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง จำแนกเป็น ๕ ระดับ คือ

พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสียหายหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง การจัดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสียหายเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก แทนด้วยตัวเลข ๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ตามลำดับ ซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้น จะต้องพิจารณาถึงความเสียหาย หากความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น โดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สินการดำเนินงาน ชื่อเสียง/ภาพลักษณ์บุคลากร ฯลฯ เป็นต้นการวิเคราะห์ผลกระทบซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ

การวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสียหาย

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ส่งผลกระทบต่อประชาชน
๔	สูง	ส่งผลกระทบต่อองค์กรอื่นที่ปฏิบัติงานร่วม
๓	ปานกลาง	ส่งผลกระทบต่อ อบต.
๒	น้อย	ส่งผลกระทบต่อสำนัก/กอง
๑	น้อยมาก	ส่งผลกระทบต่องานตนเอง

๓. ลำดับของความเสียหาย หลังจากที่ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงแล้วเสร็จ นำมาวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Level of Risk) หรือจัดลำดับความรุนแรงที่มีผลกระทบต่อแผนงาน/โครงการและพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบความเสี่ยงที่ประเมินได้ โดยแบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยมาก ในรูปแบบของแผนภูมิความเสี่ยง (Risk profile)

ระดับความเสี่ยง	ค่าความเสี่ยง (โอกาส/ผลกระทบ)	เกณฑ์ประเมิน
สูงมาก	๒๐ - ๒๕	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
สูง	๑๐ - ๑๙	อยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๔ - ๙	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุมโดยกระบวนการควบคุมภายใน
น้อย	๒ - ๓	อยู่ในระดับที่พอยอมรับได้ แต่ยังคงต้องควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง
น้อยมาก	๑	อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง

การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมิน โอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาโอกาส ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใดตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดการวิเคราะห์ความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง ได้พิจารณาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และระดับผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยแล้วนำผลที่ได้มาพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบว่าจะเกิดความเสี่ยงในระดับใด (ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ x ผลกระทบที่จะเกิดความเสียหาย) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๕ ระดับความเสี่ยง คือ

๑. ระดับความเสี่ยงน้อยมาก คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง

๒. ระดับความเสี่ยงน้อย คะแนนระดับความเสี่ยง ๒ - ๓ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ยังคงควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง

๓. ระดับความเสี่ยงปานกลาง คะแนนระดับความเสี่ยง ๔ - ๙ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันมิให้ความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นไปอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ สามารถดำเนินการควบคุมโดยกระบวนการควบคุมภายใน

๔. ระดับความเสี่ยงสูง คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๐ - ๑๙ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๕. ระดับความเสี่ยงสูงมาก คะแนนระดับความเสี่ยง ๒๐ - ๒๕ คะแนน หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งรัดจัดการความเสี่ยงให้ลดลงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

แผนภูมิความเสี่ยง

ผลกระทบ	5					
	4					
	3					
	2					
	1					
		1	2	3	4	5
		โอกาส				

กรอบการกำหนดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (zone)

การจัดลำดับความเสี่ยง

การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยพิจารณาตามระดับความเสี่ยง โดยแบ่งเขตสี (Zone) เป็นระดับ น้อยมาก - น้อย - ปานกลาง - สูง - สูงมาก ตามการจัดระดับความเสี่ยงตามเขตสี (Zone) ฟ้ำ - เขียว - เหลือง - ส้ม - แดง ตามลำดับความเสี่ยง ดังนี้

ผลการประเมิน ระดับความเสี่ยง		เขตสี (Zone)	ลำดับ ความเสี่ยง
20 - 25	สูงมาก	แดง 	1
10 - 19	สูง	ส้ม 	2
4 - 9	ปานกลาง	เหลือง 	3
2 - 3	น้อย	เขียว 	4
1	น้อยมาก	ฟ้า 	5

การประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. ความเสี่ยงการทุจริต กรณีการจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	การจ่ายเงินผ่านระบบ KTB Corporate Online
ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	ขั้นตอนการวางระบบควบคุมภายใน และ การมอบหมายบุคลากรในหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบสั่งจ่ายเงิน
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	- การกำหนดรหัสผู้ใช้งาน - การป้องกันการอนุมัติเบิกจ่ายเงินโดยบุคคลเพียงคนเดียว ตั้งแต่ต้นจนจบ
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	- การจัดวางระบบควบคุมภายในที่รัดกุมยิ่งขึ้น - กำหนดรหัสผู้ใช้งานโดยการเปลี่ยนรหัสทุกๆ ๙๐ วัน - ในการอนุมัติ ไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดอนุมัติเพียงคนเดียว - มีผู้มีสิทธิ์อนุมัติจำนวน ๒ คน ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด - ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติที่ธนาคารกำหนด โดยเฉพาะการสมัครใช้บริการระบบรักษาความปลอดภัยแบบสองชั้น (Two – Factor Authentication (๒FA)) ที่ทางธนาคารส่งรหัสลับใช้ครั้งเดียว (One Time Password (OTP)) ไปถึงเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบุคคลที่มีหน้าที่อนุมัติ (Company User Authorizer) ที่ลงทะเบียนไว้ เพื่อนำรหัสลับดังกล่าวมากรอกใส่หน้าจอเพื่ออนุมัติการเบิกจ่ายเงินในระบบ KTB Corporate Online - อนุมัติเบิกจ่ายให้เฉพาะกรณีบุคลากรภายในสังกัดเท่านั้น เช่น เงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
ระดับความเสี่ยง	(๓ x ๓) = ๙ ระดับปานกลาง
วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยง	ดำเนินการตามมาตรการการควบคุมภายในขององค์กรโดยอนุมัติสั่งจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรภายในสังกัดเท่านั้น เช่นการเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน

	เงินบำนาญ เงินประจำตำแหน่ง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง มีการกำหนดรหัสผู้ใช้งานโดยการเปลี่ยนรหัสทุกๆ ๙๐ วัน หรือ ๓ เดือน มีผู้มีสิทธิอนุมัติจำนวน ๒ คน ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนดและการสมัครใช้บริการระบบรักษาความปลอดภัยแบบสองชั้น (Two – Factor Authentication (๒FA)) กับทางธนาคาร
ตัวชี้วัด	- มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน - มีการสมัครใช้บริการระบบรักษาความปลอดภัยแบบสองชั้น - การอนุมัติส่งจ่ายให้กับบุคลากรภายในสังกัด
ผลการดำเนินงาน	- ไม่มีความผิดพลาดจากการใช้งานระบบ - ไม่มีข้อร้องเรียนหรือทักท้วง
ผู้รายงาน	นางสาวศิริทิพย์ รำไพ ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
สังกัด	หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง
วัน/เดือน/ปี ที่รายงาน	๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริต กรณีการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ในประโยชน์ส่วนตัว

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ในประโยชน์ส่วนตัว
ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ในประโยชน์ส่วนตัว
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	-การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ในการกิจส่วนตัวโดยมิได้รับอนุญาต -เจ้าหน้าที่บางรายนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ทำงานส่วนตัวที่บ้าน
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	- ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการใช้ทรัพย์สินราชการอย่างใกล้ชิด - มีคำสั่งให้จัดทำหนังสือแนวทางการใช้ทรัพย์สินราชการที่ถูกต้อง - ให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินราชการอยู่เสมอ
ระดับความเสี่ยง	(๓ x ๓) = ๙ ระดับปานกลาง
วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง
รายละเอียดข้อมูลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง	มีแนวทางการใช้ทรัพย์สินที่ถูกต้อง หรือ มีการตรวจสอบทรัพย์สินราชการอยู่เสมอ
ตัวชี้วัด	จำนวนเรื่องร้องเรียนในการนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
ผลการดำเนินงาน	ไม่มีเรื่องร้องเรียน
ผู้รายงาน	นางสาวศิริทิพย์ ราไพ ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ
สังกัด	หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโป่ง
วัน/เดือน/ปี ที่รายงาน	๓๐ กันยายน ๒๕๖๘